

TEMERINI ÚJSÁG

XXVI. évfolyam 6. (1296.) szám

Temerin, 2020. február 13.

Ára 50 dinár

Járdák, utak, világítás

Duro Žiga polgármester a közművek állapotáról beszélgetett a lakosokkal

Immár gyakorlattá vált, hogy Duro Žiga polgármester időnként találkozik a település egy-egy részének vagy helyi közösségének polgáraival: meghallgatja véleményüket, panaszait, és beszámol a község időszerű kérdéseiről. Az elmúlt héten ismét az I. Helyi Közösség polgáraival került sor megbeszélésre. Az előző héthez hasonlóan azonban ezúttal is csak kevesen mutattak érdeklődést az Ifjúsági Otthonban tartott találkozó iránt.

Nemcsak a falu peremén, hanem a szűkebb központban is igen rossz állapotban vannak a gyalogjárdák

(V. Z.)

A polgármester közölte: ezentúl minden szerdán 13-tól 15 óráig lesznek hasonló, egymást kölcsönösen tájékoztató megbeszélések. Minden érdeklődőt várnak. Akik most eljöttek, azok a Túlabaráról és a Téglagyár környéki utcákból valók voltak. Panaszuk is az ottani polgárok gondjairól szóltak: rossz járdák, kátyús utak, sötét utcák. Ezekkel a gondokkal azonban úgyszólván a helyi közösség valamennyi polgára találkozhat.

Egyebek között elhangzott, hogy a téglagyár környéki rész utcáinak egy része annyira szűk, hogy még a villanypóznáknak sincs elegendő hely, közvetlenül a gyalogjárdák mellett állnak. A megjelenetek szóvá tették a Zmaj Jovan utcai barán átvezető kanyargós út okozta gondokat is. Az út ott is igen keskeny, és mellette nincs hely a vízelvezető ároknak. A kanyarban az út mellett csak az egyik oldalon épült gyalogjárda.

Több lehetséges megoldás is felmerült, de ezek jelentős ráfordításokkal járnának, például a villanyvezetékek földbe helyezése. Olcsóbb megoldás lehetne egy vizesakna építése, amely elnyelné az útról a járdára folyó csapadékvizet. A panaszokat feljegyezték. Az elhangzottakból ítélve a járdák és vizesárkok kérdését megoldják. Ugyancsak „vizes gond” a Téglagyár és a Jókai Mór utca alacsony részein levő szivattyúk működése. Gyakran meghibásodnak, és ilyenkor az utcarészt elönti a víz.

Folytatása a 2. oldalon

Február 21-éig szünetel a tanítás

A Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság rendelete értelmében február 12-étől 21-éig nem lesz tanítás az iskolákban és bezárják az iskoláskor előtti intézményeket is Vajdaság teljes területén.

A délelőtti folyamán a Tartományi Egészségügyi Titkárság és a Vajdasági Közegészségügyi Intézet tett javaslatot arra, hogy a szezonális influenzában megbetegedettek számának növekedése miatt ideiglenesen zárják be ezeket az intézményeket.

Az egészségügyi titkárság jelentése szerint idén először emelkedett a fertőzöttek száma a járványküzőb fölé a Vajdaság összes körzetében, ami a vírus széles körű elterjedését jelenti.

(RTV)

Az ördög búvóhelyében

A fenti címmel farsangi kabaréműsort tart február 23-án vasárnap este 7 órai kezdettel a Szirmai Károly MME csapata. Belépődíj 200 dinár.

Előadás a mezőgépekről

A Vajdasági Agráregyesületek Szövetsége és a Temerini Kertbarátkör szervezésében február 13-án, csütörtökön 19 órakor előadás hangzik el mezőgazdasági termelők részére a kertészlakban. Az előadás témája az Agrotech által forgalmazott mezőgazdasági gépek. Bővebb felvilágosítás a helyi falugazdásznál, Fehér Kálmánnál, tel.: 069/55-65-677.

Kiszélesítik a Szőregi utat

Az útpadkák javításával kiszélesítik a keskeny, de nagy forgalmú Szőregi utat. Az utászok a padka nyesése után a földet zúzott kővel helyettesítik. Ennek eredményeként csökken az úttestre felvitt sár mennyisége, és biztonságosabbá válik a közlekedés is.

V. Z.

Járdák, utak, világítás

Folytatás az 1. oldalról

Másrészt a pumpákat a közvilágítás hálózatára kapcsolták, ezért csak akkor működnek, amikor az utcai lámpák is égnek. Találékony valakik aztán úgy oldották meg a helyzetet, hogy szalaggal leragasztották az utcai világítás érzékelő kapcsolóját, mire a világítás és a szivattyúk is bekapcsolnak és kihúzzák a vizet.

Szóba került az utcai világítás javításának kérdése is, amit elsősorban a nagy fogyasztású, régi típusú égők lecserélésével kíván megoldani az önkormányzat. Az eddig használt lámpák áramfogyasztása évente mintegy 25 millió dinárba kerül a községnek. Folyamatban van a régi típusú lámpák LED fényttestekre cserélése. Többen panaszkodtak, úgy tűnik számukra, hogy az utcák nincsenek eléggé kivilágítva, viszont a mérések az ellenkezőjét bizonyítják. A gondot valószínűleg az okozza, hogy az új lámpatestek a korábbiaktól eltérő fényt bocsátanak ki.

Az utcai világítás korszerűsítése LED lámpákkal

További megoldásra váró probléma a világító reklámtáblák használata. Ezeket ugyanis közvetlenül a hálózatra kapcsolták, és a fogyasztás költségeit az önkormányzat fizeti.

A vízellátási gondok orvoslásával kapcsolatban a polgármester közölte, hogy a kolóniai víznyerő telepen várhatóan 5-6 év múlva épül meg a helyi ivóvízfinomító. Készül egy tanulmány az ivóvízzel és a szennyacsatornával kapcsolatos szükségletekről. A vízvezeték-hálózat hossza a három településen összesen mintegy 130 kilométer, de 65 százalékban problematikus, mert azbesztcement csövekből áll, és azokat ki kellene cserélni.

Ami a szennyvízcsatornát illeti, eddig mintegy 22 kilométeren épült meg a fő-, illetve a mellékvezeték. A tervezett hosszig összesen még mintegy 116 kilométer hiányzik: Temerinben 70, Járekon 22 és Szőregen 17. Jelenleg a Rákóczi Ferenc utcában dolgoznak, ahol a magasan levő talajvíz okoz gondot az egyik szivattyútelep építésénél.

Jó kilátások vannak az új szennyvíztisztító belátható időn belüli megépítésére, amely mintegy 18 000 használót tud majd kiszolgálni. Az elmúlt év utolsó napjaiban a köztársasági környezetvédelmi minisztérium 120 millió dinárt utalt át a községnek, továbbá a köztársasági költségvetési tartalékból 20 millió dinár érkezett ugyanerre a célra. Ehhez jön még a községi költségvetésből 20 millió dinár, ami összesen 160 millió dinár. Ez az összeg jó kiindulási alap az építkezés megkezdéséhez, mivel a tervek már megvannak. Egyébként az új szennyvíztisztító az előszámítások szerint 420 millió dinárba kerül, amiből a köztársaság részesedése 360 millió dinár.

Létezik egy községi határozat, mely szerint azokban az utcákban, ahol megépült a csatorna, az ott levő háztartások kötelesek rákapcsolódni. Ennek a költsége háztartásonként 400 eurónak megfelelő dinárösszeg, és részletekben is lehet fizetni. Ettől egyelőre eltekintenek, mert a meglevő szennyvíztisztító kapacitása ezt nem teszi lehetővé.

G. B.

A mesterséges megtermékenyítés támogatása

Mladen Zec, a községi tanács egészségügyi és szociális jóléti reszortfelelőse arról tájékoztatta a polgárokat, hogy a képviselő-testület legutolsó ülésén módosítási indítványt fogadott el a mesterséges megtermékenyítés költségeinek megtérítéséről. Ezzel a döntéssel a község területén élő házaspárok az állami támogatással háromszor sikertelenül végzett mesterséges megtermékenyítést követően további három kísérletre jogosultak, amelyet az önkormányzat finanszíroz. „Tisztában vagyunk a XXI. század problémáival, és szeretnénk segíteni polgárainkat abban, hogy szülőkké váljanak” – mondta a reszortfelelős.

A távfűtőművek felújítása

Az önkormányzat nevében az elmúlt héten Đuro Žiga polgármester szerződést kötött a tartományi kormánnyal a temerini távfűtőművek rekonstrukciója utolsó fázisának finanszírozásáról. A tartománytól a parkban és a központban levő távfűtőművek felújítására 52 millió dinárt kapott. A forrásokat a község a Tőkebefektetési Igazgatóság 2020-ra szóló energiahatékonyság növelésére kiírt nyilvános pályázatán nyert és kormány által támogatott projekt finanszírozásának folytatása, amelynek megvalósítása 2019-ben kezdődött.

Az RTV-nek nyilatkozva a temerini polgármester kihangsúlyozta, hogy a tőkebefektetést azzal a céllal hajtják végre, hogy csökkentse a környezetszennyezést, növelje az energiahatékonyságot, csökkentse a középületek fűtési költségeit, amelyre a helyi költségvetésből jelentős pénzeszközöket különítenek el. Végső soron a lakások fűtési költségeinek csökkenésében is kifejezésre jut a felújítás. A Parkban levő távfűtőmű déli hővezetékének, valamint a központi fűtőmű keleti hővezetékének építése a közbeszerzési eljárás befejezését követően kezdődik.

G. B.

A Savanović fóliakertészet

színes, virágos Valentin-napot kíván!
Lepje meg kedvesét a szerelmesek napján
színpompás virággal – ciklámennel,
primulával, szegfűvel, boglárkával
(Ranunculus) stb. – vagy válasszon a szokásos
kínálatból Schefflerát, kaktuszt, Benjámint, fikuszt stb.

Temerin, Bem u. 22., tel.: 064/234-38-53
Parkosítás, kertrendezés és megrendelésre
beültetés: 063/19-16-169

Ha taxival szeretne helyben vagy vidékre utazni, éjjeli fuvarra, kórházi vagy postai ügyintézésre, vérminták bevitelére a városba, véreredmények hazahozatalára, gyógyszerek kiváltására vagy bevásárlásra van szüksége, hívja a

Novák-TAXIT

Tárcsázza a 063/132-1968-as mobilszámot,
és Milenković (Novák) Klára vagy férje, Žiko (Zsiga)
máris a háza előtt várja kényelmes taxijával

Áprilisban visszaköltözés

Az utolsó simításokat végzik a Kókai iskola épületén –
Sziveri Béla igazgatóval beszélgettünk

A Kókai Imre Általános Iskola épületének felújítása tavaly július elsején kezdődött, az azóta tartó munkálatok lassan a végihez közelednek. A munkások az utolsó simításokat végzik, és hamarosan elhagyják az épületet. **Sziveri Bélát**, az iskola igazgatóját kérdeztük arról, hogy mikor térhetnek vissza a diákok az épületbe.

– A második félévet is a szeptemberben készült beosztás szerint kezdtek meg diákjaink. Az alsós tanulók továbbra is a Petar Kočić Általános Iskola épületébe járnak, a felsősök pedig a középiskolában folytatják a tanévet. Ami a felújítást illeti, a munkálatok lassan befejeződnek. A mesterek február végéig el fogják hagyni az épületet.

Utána kérvényezni fogjuk az épület **műszaki átvételét**, és várjuk a visszaköltözési engedélyt. Ez a folyamat körülbelül még egy hónapot vesz majd igénybe. Nagy munka vár ráink, miután a mesterek befejezték. Megkezdjük a **tanterem felszerelését**. Ez alatt a táblák, az okostáblák, a kivetítők és azon berendezések felszerelését értem, amelyekből sikerült újat vásárolnunk az elmúlt fél év alatt. Nem kis feladat lesz még a bútort az újra szétosztani a tantermekbe. Ezeket kezdetben a tornateremben tároltuk, később pedig az első és a második emeleten kaptak helyet. Mint odahaza is, egy ilyen nagy munka és pakolás alkalmával megtörténik, hogy valami tönkremegy, szétesik, eltörik. Ez a mi esetünkben is így volt. Ötvenéves bútoreink közül sajnos nagyon sok szekrény szétesett. Az önkormányzathoz fordultam segítségért, hogy újra fel tudjuk szerelni az iskolánkat. A segítséget meg is kaptuk, és **hét tanterem teljes felszerelésére** biztosítottak számunkra eszközöket. Ami azt jelenti, hogy hét terem teljesen új bútort kap, ez tantermenként tizenöt asztalt, harminc széket, egy katedrát, tanári széket és négy szekrényt foglal magába. Mivel a földszinten pontosan hét tanterem van, ezért az új bútort itt fogjuk majd elhelyezni, a többi pedig az emeleti termekben osztjuk szét.

Mindemellett a község segítségével a **konyhát is fel tudjuk újítani**. Egy százötven literes új főzőkazán, egy ezernégyezer literes inox hűtő, villanytűzhely, két nagy mosogatórész, munkaasztal és konyhai edények beszerzésére kaptunk támogatást. Folyamatban van a közbeszerzési pályázat kiírása, egymillió hétszáz ezer dinárt fordíthatunk majd az új berendezések megvásárlására. Örömmel mondhatom, hogy a földszinten teljesen új bútort és egy modern, az előírásoknak megfelelő berendezésekkel felszerelt konyha várja majd vissza tanulóinkat. Úgy vélem, hogy a **tavaszi szünet után ténylegesen vissza tudunk költözni** az iskolánkba, és őszintén bízom benne, hogy a végzős diákjaink már a felújított iskolából ballaghatnak.

• **Mindez, amit most elmondott, mennyiben befolyásolja a tanítás menetét?**

– Diákjaink türelmesek, a tanítás is fennakadás nélkül zajlik. A tanárok már megkezdtek a végzősök felkészítését a kísérettségire. Március 27-én és 28-án megtartjuk a próbaérettséget, június 17., 18. és 19-én pedig záróvizsgáznak majd a nyolcadikosok. A tavaszi szünet április 10-e és 20-a között lesz, ezt követően pedig reményeim szerint vissza is költözünk az épületbe – mondta Sziveri Béla igazgató.

TÓTH Dianna

Halálos baleset Ókérnél

Két személy életét veszítette abban a közlekedési balesetben Ókérnél (Zmajevó) a vasúti átjárón. A belügyminisztériumban az RTS-nek elmondták, a szerencsétlenség éjjel egy óra körül történt a Verbász községbeli Ókérnél. Egy vonat és egy személygépkocsi ütközött össze. Az autóban utazó két személy a helyszínen meghalt.

Az Eucharisztikus Kongresszus programja

János megyéspüspök megbízást adott az egyházmegyei szervező bizottságnak a 2020-as budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson való részvétel részletes programjának összeállítására.

A következő lehetőségeket kínáljuk fel:

1. Szeptember 10-12, Esztergomban: Teológiai szimpózium. A szervezés érdekében az érdeklődők március 13-ig szíveskedjenek jelentkezni.

2. Szept. 13-án a Puskás Stadionban: a kongresszus megnyitása és nyitószentmise elsőáldozással.

3. Szept. 14-18: katekézisek, tanúságtételek és egyéb fakultatív programok.

4. Szept. 17-én a Szent István-bazilikában: különböző lelkiségek és közösségek közös szentségimádása, gyakorlatilag egész nap.

5. Szept. 18-án a Papp László sportarénaiban: Forráspont ifjúsági est.

6. Szept. 19-én 10-15 óráig: családi nap a Margit-szigeten.

7. Szept. 19-én 17 órakor: szentmise a Kossuth téren, utána gyertyás körmenet az Andrassy úton a Hősök teréig, szentségi áldás és tűzijáték (sokat kell állni).

8. Szept. 20-án 11 órakor: Statio Orbis szentmise a Hősök terén. A pápai legátus fogja celebrálni (ha nem jön el maga Ferenc pápa). Ez a kongresszus zárószentmiséje (itt is sokat kell állni).

Lehetőség van Temerinből Budapestre oda-vissza autóbusszal utazni. A kongresszussal kapcsolatos részletes információk érdekében minden érdeklődőt szeretettel meghívunk és várunk február 13-án, csütörtökön az esti szentmise után a hittanteremben.

Sz. L.

Lourdes-i búcsú Temerinben

Kedden, február 11-én, felszentelésének 20 évében, a lourdes-i jelenés ünnepén, a betegek világnapján ünneplik Temerinben, a Lourdes-i Boldogasszonynak szentelt millenniumi emléktemplom búcsúját. Ez idáig Vajdaságban itt épült az egyetlen olyan templom, amelyet a Lourdes-i Boldogasszony tiszteletére szenteltek fel. Építésének kezdete egybeesett a szemléletbeli változások, a volt Jugoszlávia szétesésének és a háborús évek időszakával. Nagy lemondások árán a helyi katolikus hívek anyagi támogatásával tíz évig épült. Felszentelésére 2000-ben a magyar millennium évében, temerini magyarság fogadalmi ünnepén, Illés próféta napján került sor.

A templom búcsújára az idén is sok vidéki és külföldi látogatót vártak.

G. B.

Őszirózsa vegyeskórus

Az Őszirózsa vegyeskórus és a Kéknefelejcs asszonykórus igyekszik műhelymunka keretében a népdaléneklést elsajátítani és csiszolni. Szabó Annamária és Szabó Gabriella segítségével szakavatott, magasan képzett személyek irányításával igyekeznek a népdaléneklés technikáját és tartalmát átvenni. Köszönet az oktatóknak, minél több sikeres fellépést!

M. S.

Tartományi támogatás a kisebbségi lapoknak

Az idén 312 millió dinárral támogatja a tartományi kormány a kisebbségi nyelven megjelenő sajtótermékeket. A támogatást 9 kisebbségi lapkiadónak ítélték oda, amelyek összesen 22 lapot jelentenek meg Vajdaságban.

A tartományi költségvetésből az idén 105 millió dinárt irányoztak elő a Magyar Szó Lapkiadó Kft. működésének támogatására. Ökrész Rozália igazgató elmondta, az odaitélt összeget négy kiadványra fordítják: a 75 éves Magyar Szóra, valamint a gyermek- és ifjúsági lapokra: a Mézeskalácsra, a Jó Pajtásra és a Képes Ifjúságra. A magyar nyelven megjelenő lapok mellett román, szlovák, ruszin, ukrán, macedón, bunyevác és horvát nyelvű lapok részesültek támogatásban.

ácsi

Esztergályosokat keresünk

Tirmas, Temerin, Újvidéki u. 27.

Tel.: 063/55-38-10

Zarándoklat a Csíksomlyói búcsúra erdélyi körúttal egybekötve, valamint nyári kirándulást szervezünk Erdélybe és a Székelyföldre.

Tel.: 063/84-83-070

Borda Szilveszternek és Rozáliának

házasságkötésük 55. évfordulója alkalmából szívből gratulál és még sok-sok szeretetben, boldogságban, egészségben eltöltött évet kíván

lányuk, Zsuzsa, vejük, Laci és unokáik, Boglárka és Lacika

Módosul a személyi igazolványra vonatkozó törvény

A szerb kormány elfogadta a személyi igazolványról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot. Az egyik legfontosabb változás, hogy ha valaki elveszíti személyi igazolványát vagy ellopják tőle, többé nem kell illetéket fizetnie a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében való kihirdetésért.

A módosítás értelmében az illetékes szerv, vagyis a belügyminisztérium a személyi igazolvány érvénytelenné nyilvánításáról szóló végzést honlapján hirdeti ki, idézi a kormány honlapját az eKapija.

A 30 ÉVES HAGYOMÁNNYAL RENDELKEZŐ Optika Rakić BS

- **díjmentesen végez** számítógépes szemvizsgálatot, szemorvos konzultálásával: nyugdíjasoknak, az iskolák, óvodák, az egészségház, a Termovent, az FKL és a JKP dolgozóinak
- **fizetés több havi** törlesztésre, kamatmentesen
- **a legjobb minőségű anyagból** készült szemüveglencsét, -kereteket kínálja
- **ingyen szervizeli és javítja** a nála vásárolt szemüvegeket

Bővebben a Facebook.com Optika Rakić BS vagy a www.optikarakicbs.com honlapon

Telefon: 021/843-485, 063/593-752

az üzlet címe: Temerin, Újvidéki utca 302.

Tűzifa eladó, összevágva, fuvarral együtt,
3000 din/m³.

Telefon: 063/77-96-326 vagy 843-581

Vízválasztó év előtt állunk

Interjú Zsúnyi Józseffel, a Zsúnyi–Szilák
Földműves-szövetkezet alapító igazgatójával

Fennállásának 101. évfordulóját ünnepelte a múlt héten a Vajdasági Gazdasági Kamara, a jubileum alkalmából megtartott központi rendezvényen öt kategóriában kiosztották a 2019-es év legsikeresebb vállalkozóinak járó díjakat. A mezőgazdaság területén elért kiemelkedő eredmények alapján elismerésben részesült a Zsúnyi–Szilák Földműves-szövetkezet. Ennek apropóján kértük fel egy beszélgetésre a jövőre húszéves évfordulóját ünneplő szövetkezet alapító igazgatóját.

• Közhelynek tűnhet, de fontos: Mit jelent számukra a díj?

– Nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy ránk esett a választás, egész Vajdaságból bennünket emeltek ki. Minden biztonnyal díjazták az összefogást és azt, hogy évről évre, ha nem is nagy léptékben, de mindig haladtunk előre, fejlődtünk.

• Mekkora szerepe van ebben az új technológiák alkalmazásának?

– Folyamatosan igyekeztünk belevinni az új technológiákat a mezőgazdasági termelésbe, amivel, azt gondolom, hogy példát mutattunk más termelőnek is. Örülök annak, hogy sokan közülük megfogadták tanácsainkat. Nem könnyű változtatni a már megszokott dolgokon, de sok esetben az ember kénytelen megtenni a jobb hozam érdekében. Sok minden megváltozott az elmúlt években, a vetőmagok is másmilyenek, mint 10-15 évvel korábban, más tőszámmal, trágyázással vetjük őket.

• Megéri kockáztatni?

– Meg kell ragadni a piaci lehetőségeket, ehhez nem fér kétség. A termelés növelésével azonban a kiadások is növekednek, így nagyon nagy lehet a kockázat. Az elmúlt évek során azt tapasztaltuk, hogy a jelentős befektetés ellenére minimális a nyereség. Ez már a harmadik nehéz évünk, meggyőződésem, hogy más gazdák is egyetértenek ezzel. Látjuk azt, hogy milyen kevés csapadék van jelenleg is, ha ez így folytatódik, akkor attól tartok, hogy nagy bajok lesznek ősszel. Magasak a bérletek, félok, hogy azok, akik földet béreltek, nem tudják majd a jövőben művelni azt. Korábban minden hat-hét évben volt egy rossz év, most már odajutottunk, hogy minden öt-hat évben lesz egy jó év. Az idei vízválasztó lesz.

• Az árak is ennek függvényében alakulnak?

– Leszorítják a gabonaárakat, túltermelés van a világpiacon, hatalmas területekkel megjelentek az oroszok, most már ők is jó terméshozamot érnek el. Amerika is előnyös helyzetben van ilyen téren, ugyanis megfelelő számukra a klíma, így nagyon nagy terméshozamokat érnek el, hektáronként kukoricából például 15-16 tonnát is. Folyamatosan sakkozni kell, felbecsülni azt, hogy megéri-e kockáztatni. Ha nem jön be, rengeteget veszítünk, amit éveik nem tudunk kiheverni.

Méregdrágák az új gépek, és ha megveszi a gazda kölcsönre, egy kedvezőtlen év után nem tudja visszafizetni. Vannak pályázatok, amelyek révén kedvezményesen géphez lehet jutni, ám az önrész előteremtése is jelentős tétel.

• A sok éves tapasztalat előnyt jelenthet? Hiszen nagyon fiatal volt, amikor már önállóan dolgozott.

– Tizenöt éves voltam, amikor a szülők belekezdtek a vállalkozásba, kezdetben három, majd nyolc hold földet béreltem. Évről évre növeltem ezt a területet, majd huszonhárom évesen már saját földet vettem. 1990-ben kezdtünk el cukorrépát termelni. Háborús időszak lévén, a kukoricának és a búzának alacsony volt az ára, szója akkor még nem is volt a vetéskörben, így a cukorrépán tudtunk hasznot megvalósítani. Időközben tönkrement a Petőfi birtok, a kooperáció többé már nem működött, így lépniünk kellett. Próbálkoztunk egyik-másik újkéltű szövetkezetbe szerződni. Egyik ismerősünk javasolta, hogy alapítsunk saját szövetkezetet, hiszen már akkor a cukorgyárban is jelen voltunk. Megfogadtuk, majd ezt követően 2005-ben kialakítottunk egy átvevő állomást két, ezer tonnás silóval, egy mázsával és egy beöntő garattal.

• A napokban mogyorót telepítenek Dunagárdonyon (Gardinovci).

– Több éve gondolkodtam azon, hogy valami újba kellene kezdeni, így három évvel ezelőtt mogyorót kezdtünk el telepíteni. Előnye az, hogy nem sok kézi erőre van szükség, géppel össze lehet szedni, a metszést is meg lehet oldani, sőt egy-két évig lehet tárolni. Szerbiában nincs elegendő mogyoró, így aki jelentősebb mennyiséget felkínál, el tudja adni. A gyümölcs nem szereti az alacsony, vizes, lápos területeket, ám je-

Magvető- élőújság

Az Ifjúsági Otthonban, február 17-én 18 órai kezdettel a Magyar Szó lakossági fórumot és Magvető-élőújságot tart a temerini olvasók számára. A résztvevők között lesz Ökrész Rozália, a lap igazgatója, Varjú Márta főszerkesztő, valamint Varga Attila, a Magvető melléklet szerkesztője is. Bemutatásra kerülnek a Naptár 2020, a Mérföldkövek – 75 év, 75 írás, valamint az Amit a galamb összehordott című legújabb kiadványok is. Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

FÚRÓ Dénes

SZIGETI MÓNICA KIÁLLÍTÁSA

Február 17-én este 8 órakor Újvidéken megnyílik Szigeti Mónika Do I Need You? elnevezésű képzőművészeti kiállítása a SULUV-galériában, a Mihajlo Pupin utcában, szemben a Báni palotával.

lentősebb mennyiségű termés csak hét-nyolc év után van. Huszonöt hektáron az idén először Dunagárdonyon (Gardinovcin) is ültetünk mogyorót.

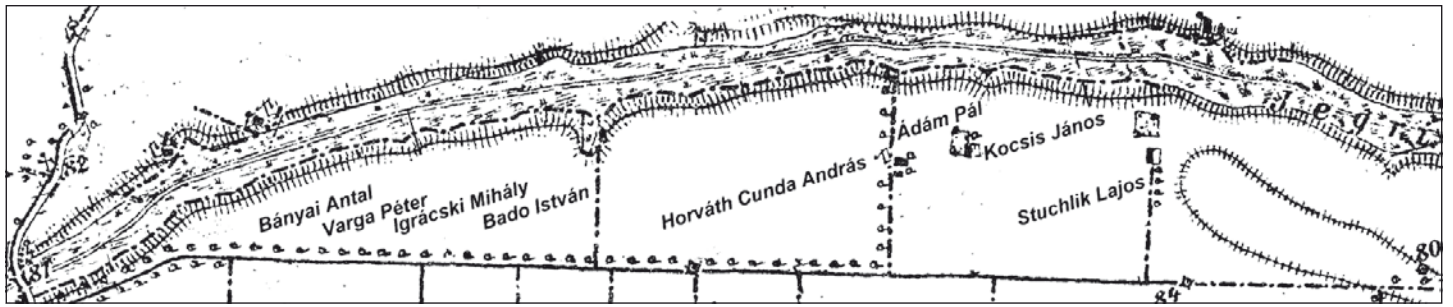
• Milyen terveik vannak?

– Öntözőrendszer építését tervezzük, éppen most van folyamatban a tartománynál egy pályázat. Jó lenne már, ha a gyerekek átvették a szövetkezet vezetését. Aktívan részt vesznek a munkában, itt az ideje, hogy ők bizonyítsanak.

ÁDÁM Csilla

Zsúnyi József a temerini Zsúnyi–Szilák szövetkezet igazgatója a Pannon RTV-nek nyilatkozva a következőket mondta: „Nagyon nagy megtiszteltetés számunkra a Vajdasági Gazdasági Kamara díja. Úgy látni, más is látja azt a munkát, amit belefektettünk a szövetkezetünkbe. Im már huszadik éve létezőnk. Mindig nyitott ajtóval vártak bennünket, ha gondunk volt, mindig segítettek. A kamarára mindig lehetett számítani.” Képünkön Boško Vučurević, a Vajdasági Gazdasági Kamara elnöke, Zsúnyi József (középen) és Đorđe Milićević, a tartományi kormány alelnöke a díjátadásakor. (G. B.)

A Kertészlapos eltűnt tanyavilága (21.)

A Bara-parti dűlő

Bányai Antal tanyája.- A bácsfeketehegyi származású Bányai Gábor és neje, Bozóki Anna házasság előtt álló fiuknak, Antálnak a Bara-parti dűlőben szántóföldet ajándékozott, hogy az új életet kezdő legényke ott 1962-ben tanyát építhessen. A Jegricska partjához nagyon közeli, szőlő és gyümölcsös nélküli tanyaudvar később már 12 hold föld övezte, ugyanis a tagosítás során a tanya köré került az összes tulajdonukban levő föld. Az istállóban egy-két ló mellett rendre bikaborjúk is sorakoztak. A család tejszüksége-tének biztosítása érdekében tartottak egy tehenet is. A víz mellett lakóknak halért sohasem kellett messzire menniük. Bányaiéknál a feleség, szül. Badó Erzsébet hódolt igazán a horgászatnak. A gyerekek, Piroska, István és Gábor előbb a falusi nagyszülőktől, majd miután megtanultak kerékpározni, a tanyáról jártak iskolába.

1981-ben, miután az idős szülők ápolá-sra szorultak, a család úgy döntött, hogy végleg hazajön a tanyáról. A szülői ház udvarába jó-szágnevelés céljából istállót építettek, lefedésére hazahozták a bara-parti tanya tetőszerkezetét. Amilyen gyorsan történt a gazdálkodási feltételek megalapozása a faluban, olyan gyorsan omlot-tak össze a tető nélküli tanya falai. Ma már csak egy kis domb és a körülötte levő fák jelzik az egykori gazdasági udvar helyét.

Varga Péter tanyája.- Az öt hold szántó-
ra épült tanyaépületet Varga Péter és felesége, Csernyák Mária építették a két világháború kö-

zött. Az épület előtt szőlőskert díszlett néhány gyümölcsfával, az udvarban gazdasági épületek, mögötte pedig a Jegricskáiig vezető gyalogút. Önellátó volt a család. Józsaágytelés mellett tejfeldolgozással is foglalkoztak. Az elkészített tejterméket kerékpárral szállították az újvidé-ki piacra értékesíteni. A heti halmennyiséget a közeli Jegricska biztosította, de vadhúsból sem volt hiány.

Péter és Mária házasságából három gyerek született: Margit, aki Újvidékre ment férjhez, Erzsébet, aki kivándorolt Svájcba és Péter.

A negyvenes évek közepén, miután a gazda örökre távozott az élők sorából, a tanyán az özvegy és fia folytatta a gazdálkodást. A fiú a házasságkötést követően, az 1960-as évek végén épített magának egy új lakóépületet édes-anya meglévő tanyaépülete mellé. Ott nevel-
kedett fel három gyermeke is, Márta, Gabriella és Sándor.

A legfiatalabb nemzedékben még ma is ele-
venen él az egykori tanyai disznótor emléke, amikor téli estéken italozás közben édesapjuk együtt tamburált és fivulázott a Francia Ország-
ból (a Jegricska túlsó partján elterülő határrész elnevezése, ahol egymás mellett több Francia nevezetű személynek is volt tanyája) náluk ven-
degeskedő Francia Józseffel.

Péter a feleségével, Kovács Ilonával 1987-
ig gazdálkodott a tanyán, miután házat vettek a főutcán, a család a betegeskedő nagyszülő-

vel együtt odaköltözött, ugyanis orvosok akkor már nem szívesen jártak ki a tanyákra beteget látogatni.

Péter nehezen találta föl magát a faluban. Olyannyira ragaszkodott a bara-parti tanyához, hogy amíg az egészsége megengedte, a hétvége-
ket többnyire ott töltötte. A tanya fiáé, Sándoré lett, aki ma is szinte napi rendszerességgel kijár az üres birtokra.

Igrácsi Mihály tanyája.- Igrácsi Mihály feleségével, szül. Lenkes Annával 1952-ben azon célból vásárolt baraalji földet, hogy oda tanyát építhessen. Az volt a vágya, hogy a Nagybara mel-
lett élje le életét. A tagosítás után összesen hat hold szántóföld került a tanyaudvar köré. Jó-
száágyteléssel, mint a legtöbb tanyán, ők is foglalkoztak, fejőstehenet csak saját részükre tartottak. A feleség halála után Mihály feleségül vette a szintén baraalji Bányai Mihály tanyagaz-
da leányát, Borbálát. Az új feleség többnyire a faluban, az 1973-ban közösen vásárolt kutyaluki házukban élt, mivel a kertben megtermelt vete-
ményt és gyümölcsöt szinte naponta árulta a helyi piacon. Ha a tanyán a mezőgazdasági munka megengedte, Mihály lejárt a Jegricskára halászni, majd a kifogott halat a faluban értékesítette.

1975-ben Mihály utolsó útja a tanyáról a kórházba vezetett. A tragikus esetet követően Mi-
hály két gyermekének, Ferencnek és Jánosnak megromlott a viszonya a mostohával. Végül az özvegy az 1990-es évek elején úgy döntött, hogy a tanyával és kilenc hold földdel együtt átadja magát Vučenović Erzsébetnek. Az örökös azóta a tanyát hétvégi házzá alakította át.

ÁDÁM István
(Folytatjuk)

Hol a legjobb nyugdíjasnak lenni?

105 országot rangsoroltak aszerint, hogy hol a legjobb nyugdí-
jasnak lenni. Az első helyre Finnország került, Magyarország az 50.
helyet érte el, Szerbia a 62.

A CEOWORLD Magazine globális tanulmánya 105 országot viz-
sgált meg annak érdekében, hogy meghatározzák, melyek a legjobb
országok a nyugdíjasok szempontjából. A felmérés 7 mutatót viz-
sgált: átlagos élettartam, egészségügyi mutató, biztonsági mutató,
boldogság-index, megélhetési költségek, ingatlanárak és nyugdíj-
korhatár.

A 2020-as rangsor szerint Finnországban a legjobb megöre-
gedni, ezt követ Dánia, majd Hollandia – olvasható a CEOWORLD
Magazine oldalán. A top tízes mezőnyben Svájc a negyedik helyet

szerezte meg, Ausztrália az ötödiket, Ausztria lett a hatodik, Kana-
da pedig a hetedik.

Magyarország az 50. helyet szerezte meg. Megelőzte Csehország
(11. hely), Lengyelország (24.hely), Szlovákia (27.hely), Szlovénia
(29.hely), Románia (39.hely) és Horvátország (40. hely) is. Szerbia
a 62. helyen van, megelőzi Macedónia (54. hely) és Bosznia-Her-
cegovina (61. hely), de utána következik Montenegró (63. hely) és
Albánia (72. hely).

Ami a legrosszabb országokat illeti: Irak végzett a legutolsó hely-
lyen, Kenya a 104. lett, Ukrajna pedig a 103. helyezett.

Körülbelül 901 millió ember él világszerte, akik legalább 60 éve-
sek, vagy annál idősebbek.

2050-re ez a szám várhatóan 2,1 milliárdra fog nőni, vagyis a világ
népességének 21,5 százalékát az idősek fogják alkotni.

Csak az Egyesült Államokban 2060-ra több mint 98 millió idős
ember lesz, ami a mai 46 milliónak több mint a kétszerese. (VajMa)

Öregszünk és fogyunk

Év elején, amikor már elkészültek az elmúlt évek statisztikai adatainak összegezési, jó eljátszadoni a számokkal és levonni a következtetéseket. Vonatkozik ez különösen a népességi adatokra, melyek bennünket egyfelől úgy érintenek mint délvidéki magyarokat, másfelől pedig mint ennek az országnak a polgárait.

Az elmúlt években Szerbiában ugyan több gyermek született, ennek ellenére a demográfiai hanyatlás folytatódik – mondta Danica Santic demográfus az RTS-nek nyilatkozva és hozzátette, hogy jelenleg az ország lakosainak száma kevesebb mint hétmillió. Két éven át enyhén emelkedő tendencia figyelhető meg az újszülöttek számát illetően – 2016-ban és 2017-ben mintegy 160-nál több gyermek született, mint az előző években, 2018-ra pedig valamivel több várható (a 2019-évi adatok összegezése még tart).

– Ez jó, de nem elég, mert a halálesetek száma évről évre növekszik. Szerbia lakosainak száma évente 37 ezerrel csökken – mondta.

– Tavaly 63 ezer csecsemő született, míg 103 ezer ember halálozott el. Egyébként az egész régióban hasonló a helyzet. Mint rámutatott, az öregedési folyamat egy másik tényező, mert az emberek hosszabb ideig élnek, mint

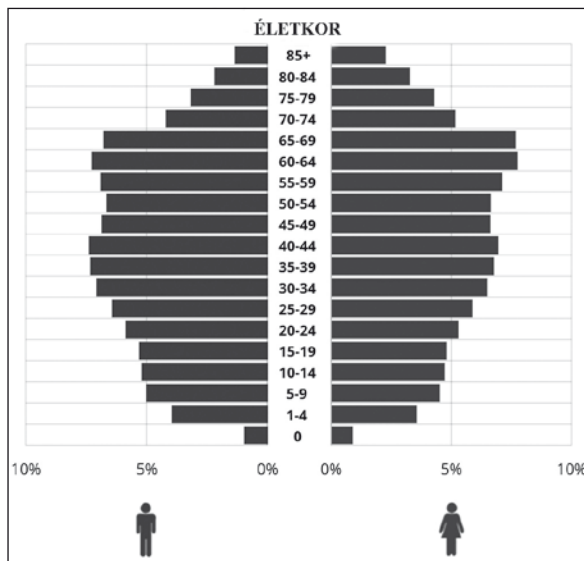
korábban. Szerbia lakosainak életkorátalaga 43 év, és ezzel az átlaggal Szerbia a világ egyik legkorosabb népességű országa, ellentétben Afrikával, ahol ez a szám 19! A neves demográfus szerint házaspáronként a mostani 1,48 helyett 2,1 gyermekre lenne szükség ahhoz, hogy Szerbiában fenntartható legyen a természetes szaporulat.

Ezek a problémák évtizedek óta jelen vannak a Vajdaságban, ahol a negatív természetes szaporulat 1989 óta folyamatos. Vajdaság a világ öt legidősebb lakossággal rendelkező régiója között foglal helyet. A tartományban évente 10 ezer személlyel többen halnak meg, mint ahányan születnek, mutatják a statisztikai adatok. A 2011-es népszámlálási adatok szerint a tartományban csaknem 400 ezer családot tartottak nyilván. A családok 53 százalékában csak egy gyerek volt, míg négy gyereke százból csupán egy családnak volt. A tartományi kormány és a helyi önkormányzat

igyekszik változtatni a negatív népszaporulaton gyermekvállalási támogatással vagy a mesterséges megtermékenyítés finanszírozásával.

Temerinre vonatkozóan meglehetősen kuszáltak az adatok, a Statisztikai Hivatal a 2019-es évre még nem

összegezte azokat, így csak saját feljegyzéseinkre támaszkodhatunk, esetleg a régebbiekre. A statisztikai bejegyzések szerint 2018-ban Temerin községben 257 gyerek született, ugyanakkor 349-en hunytak el, vagyis a fogyatkozás 92. Tavalyi születésekre még nincsenek pontos adataink, csak arra vonatkozóan, hogy katolikus szertartással 43 gyereket kereszteltek, ám a megkeresztelték száma nem fedi a tavaly születettek számát, többen ugyanis hazahozták megkeresztelni a külföldön született gyerekeit. Katolikus szertartás szerint tavaly 104 temetés volt.

Szemléletes a község öt temetőjében tavaly végzett temetések száma. A közművállalat nyilvántartása szerint a Nyugati temetőben 85, a Keletiben 28 temetés volt, Staro Đurđevón 105, Járekon 77, Szőregen pedig 32, vagyis a község sírkertjeiben összesen 329 temetés volt.

Öregedésiünket a 2018. évi országos korfa alakja tükrözi a legszemléletesebben. A lakosság nemenkénti korelosztását ábrázolja, formája pedig a népesség korstruktúráját jelzi. Hagyma alakja, amely keskeny alapú, felfelé szélesedő, a fiatalok arányának csökkenését és az idősök arányának növekedését, vagyis a fogyó népességet mutatja. Leolvasható, hogy a 65-69 éves férfiak a lakosság 6,8 százalékát (a nők 7,6), a 80-84 éveseké pedig 2,2 százalékát (nők 3,2) képezik. Ugyanakkor a 25-29 évesek csupán a 6,4 (5,8) százalékot.

G. B.

LEGALIZÁCIÓVAL KAPCSOLATOS DOKUMENTÁCIÓ ELKÉSZÍTÉSE ART STUDIO PROJEKT

Temerin, Nikola Pašić u. 43.
Telefonszám: 063/529-611

Jövőre népszámlálás

A Köztársaság Statisztikai Hivatala (RZS) népszámlálási osztályának vezetője, Ljiljana Djordjević bejelentette, hogy 2021 áprilisában Szerbiában népszámlálást terveznek. A szokásos 15 nap helyett egy hónapig fog tartani. Az összeírók először laptopot fognak használni az adatok gyűjtésére. A 2021-es népszámlálás lesz az utolsó, amit a terepi összeírók végeznek, mivel a 2031-es népszámlálást már az adatbázisok nyilvántartása alapján kellene lefolytatni.

G. B.

Szenior örömtánc

Csütörtökön, február 13-án, 16 órától a színház pincéjében szenior örömtánc, azaz mozgás, jókedv, agytorna. Ez egy olyan táncforma, amely segít megőrizni fiatalosságunkat, egészségünket és szellemi frissességünket, és kiváló alkalom a találkozásra azok számára, akik szeretik a zenét, a mozgást és a jó társaságot. A szervező a Szirmai Károly MME. Partner, előzetes tánc tudás nem feltétel. Bárki csatlakozhat, egy kényelmes váltócipőt kell csupán hoznia. Érdeklődni a 064/81-95-216-os telefonszámon lehet Szabó Gabriellánál.

Mindenkit szeretettel várunk!

Temerin lakosságának nemzetiségi összetétele (2011. évi adatok)

Szerbek	19 112	67,56%
Magyarok	7460	26,37%
Nem nyilatkozott	664	2,35%
Területi hovatartozás	262	0,93%
Horvátok	165	0,58%
Jugoszlávok	122	0,43%
Ismeretlen	89	0,31%
Romák	83	0,29%
Szlovákok	67	0,24%
Montenegrói	53	0,19%
Ruszinok	51	0,18%
Macedónok	28	0,10%
Ukránok	20	0,07%
Egyéb	20	0,07%
Muszlimok	18	0,06%
Németek	16	0,06%
Szlovénok	16	0,06%
Románok	12	0,04%
Albánok	10	0,04%
Bunyevácok	8	0,03%
Oroszok	7	0,02%
Bulgárok	3	0,01%
Bosnyákok	1	0,00%
Goranik	0	0,00%
Vlahok	0	0,00%

Ivanits huszár aranylakodalma

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc az egyik legkiemelkedőbb nemzeti ünnepünk. Mi, temeriniek is ápoljuk ezen neves történelmi esemény emlékét, és megemlékezünk azon történésekről, melyek ekkoriban szíkebb pátriánkat érintették. A falu elpusztulása a harcok során és a földönfutóvá vált lakosok tragikus sorsa minden temerini számára ismeretes tény, azonban sokkal kevesebbet tudunk a szabadságharc ütközeteiben részt vett őseinkről. Ez egy újabb fehér foltot jelent a helytörténetünkben, amelynek kitöltésére vajmi kevés esély mutatkozik a fellelhető források meglehetősen szegénysége miatt. Ezen ritka, számunkra értékes adatok egyike a Budapest című napilap 1901. február 5-i számában megjelent cikk, amelyben néhány érdekes információt kaphatunk Ivanits János egykori temerini huszár szabadságharcban betöltött szerepéről:

„Egy szabadsághős aranylakodalma Temerinben. Most ünnepelte Ivanits János 48-as huszár-tizedes aranylakodalma. Ivanits 14 csatában vett részt Guyon és Perczel tábornokok

alatt. Verbásznál, ahol Guyon tábornok Jellasich hadtestét szétverte, Ivanits egy hőstettet is vitt véghez. A véres csata közben Sztás főhadnagy 7 lovas csapatával oda vágatott, ahol a dzsidások zászlója lenggett s Ivanits a zászlót, bár akkor mártóbb sebből vérzett, a zászlótartó kezéből

A kishegyesi csata, ahol Ivanits is harcolt, 1849. július 14-én

kicsavarta s azt a csapat örömrivalgása mellett a főhadnagynak átadta. A temesvári ütközet és a világosi fegyverletétel után neki sikerült öt társával együtt lóháton az ellenség elől elmenekülni és sok viszontagság után Temerinbe, szülőfalujába eljutni, ahol jelenleg is közszerepetben tölti napjait.”

Porosodó magnószalagok

Mielőtt rátérnénk arra, hogy többek között mit is őriznek Varga József már-már porosodó magnószalagjai, néhány szó a lassan már nem csak a használatból szinte kiment, hanem elfelejtett műszaki-technikai termékről: a magnószalagok (az orsósak is, a kazettások is) két rétegből állnak. Az egyik az aktív réteg, ez rögzíti a jelet. A másik a hordozó, erre viszik fel az aktív réteget. Ezeknek a háza a kazettás magnó, kazettás magnetofon, „kazetofon”.

Az üres magnószalag tömegcikk, nem pedig különleges értéktárgy, hogy páncélszekrényben óvják az avatatlank pillantásától, de mint igazi hangfelvételek hordozóanyaga, különleges értékkel bír. A Temerini Újság most induló sorozata helytörténeti szempontból is értékeknek számító személyek, események közül mutat be néhányat...

Ivanits János 1831. január 16-án látta meg a napvilágot Temerinben. János és Kókai Borbála gyermekeként. Ennek alapján látható, hogy mindössze 18 éves lehetett, mikor csatlakozott a honvédseregre. A szabadságharc végeztével, és hazatérése után nem sokkal, 1850. november 6-án kötött házasságot Surján Erzsébettel (Mihály és Tóth Anna leánya). A későbbiekben az 1867 augusztusában alakult Bács-Bodrog vármegyei honvédegyletbe társult, melynek haláláig tagja maradt.

FÚRÓ Dénes

Megsárgult lapokon tallózva

Repülőgép-katasztrófa Tiszaistvánfalván

Néhány évvel ezelőtt kisebb szencziót keltett az egyik járeki vállalkozó repülőgép-balesete. A vasmadárnak és pilótájának felemelkedéséről és tragikus végű gyors földre zuhanásáról a maga idejében hírt adott a Temerini Újság is. Községünk társtelepülésén azonban nem ez volt az első légi baleset. Meggondolatlan helybéli lkarosz-követők több mint száz évvel ezelőtt is okoztak már bajt. De Járek életében annyi tragédia történt azóta – emellett nem csak a neve, de lakossága is kicserélődött –, hogy az 1918. január 17-ei eset mára teljesen feledésbe merült. Pedig a vármegye nevével viselő hetilap, a Bácsmege is beszámolt az osztrák-magyar katonai repülőgép lezuhanásáról a járeki vasútállomás közelében.

Az olvasó most nyilván azt gondolja, hogy valamiféle harci cselekmény okozta a több ember halálával járó katasztrófát, hiszen 1918 elején még Európa-szerte dörögtek a fegyverek és folyt a vér. A közvetlen ok azonban mégsem ez volt, sokkal inkább az emberi felelőtlenség, egészen pontosan a tisztaistvánfalvi Giesz Mihály,

aki úgy gondolta, harci repülőgépén látogat haza, hogy meglátogassa szüleit. És persze mindehhez, mint alább látjuk majd, hozzájárult az emberi kíváncsisággal gyakran kéz a kézben járó bámész meggondolatlanság is.

A falu fölött köröző repülőre felfigyelő emberek sebtében összecsdültek a kaszálón, ahol Giesz Mihály sikeresen földet ért, hazaszaladt a szüleihez, majd, mintegy félóra múlva visszatért a gépéhez, azonban a felszállás csak többszöri nekifutás után sikerült. Az ismeretlen tudósító erről így számolt be:

„Szemtanuk állítják, hogy mintegy kétszáz méter magasságban láng csapott ki a gép testéből, s hogy látható lón annak zuhanása. A gép vezetője úgy látszik, megőrizte lélekjelenlétét és spirális irányzattal igyekezett a zuhanást mérsékelni. Már-már a földet érte, midőn a néptömeg, kíváncsiságtól hajszolva, minden oldalról a géphez kezdett özönlenni. S itt következett be a katasztrófa. A légnymástól, amit a gép mozgása idéz elő, vagy a géppeli közvetlen érintkezés folytán négyen, u[gy] m[int]

Hay Ferenc, Stroh János, Izele János és Giesz Jakab menten halva maradtak a gép alatt. Hay György combcsonttörést, Scheer Ferenc pedig mellkas zúzódást szenvedett.”

A tudósító szerint a visszafelé induló gépbe be akart szállni a pilóta gyerekkori ismerőse, Heinz Vilmos tanító is, de a start előtt meggondolta magát, amit a helybeliek gyáva-ságnak minősítettek, és gúnyos megjegyzésekkel illeték. A gyors ütemben érkező folytatás azonban egy-kettőre a csúfolódókba fojtotta szót.

A pilóta csupán közepesen súlyos sérülést szenvedett az állkapcsán. Kísérője mintegy öt méter magasból kiugrott a gépből, és sértetlenül adta át magát a hatóság embereinek, akik negyedóra múlva már a helyszínen voltak, és elmondták, hogy Giesz a délelőtti gyakorlatról szökött meg, és már keresték. Őt is, a gépkísérőt is haladéktalanul visszazárlították Újvidékre.

A lezuhant gép látványa meglepő irodalmi hangulatok emlékeit ébreszthette a cikk szerzőjében, mert írását így végzi:

„A gép féloldalra fekvő dől a havas mezőn, alkatrészei szétszórva – emlékeztet a Szent Borbála végzetére a Jókai Aranyemberében – a telelni készülő hold pedig halvány sugarakat hint a borzalom helyére.”

CSORBA Béla

Szíjgyártó lettem, mert az apám is az volt

Egy 2007-ben készült beszélgetés Puskás Mátéval (+)

2007 júniusában, kutatva a megszűnőben, kihalófélben levő mesterségeket, arra is felfigyeltem, hogy településünkön nincs szíjgyártómester. Pedig ez a szakma régebben igencsak népszerű volt. Úgy döntöttem, hogy egy köztisztelőnek örvendő polgártársunkkal, a szakma egyik temerini utolsó mohikánjával beszélgetek el. Úgy éreztem, hogy nem tévedtem, amikor beszélgetőtársat választottam. Mert riportalanyomtól, Puskás Mátyástól, akit inkább Mátéként ismertek az emberek, nagyon sok és érdekes dolgot hallottam. Máté bácsi, sajnos a beszélgetés után nemsokára, 2008-ban itt hagyott bennünket, így nem került sor a folytatásra, amiben egyébként megállapodtunk. De nézzük, miről mesél a magnószalag...

• Hogyan lett szíjgyártó Puskás Máté, akit a temerini, melleleg, Mátéként ismernek?

– Tulajdonképpen azért lettem szíjgyártó, mert az apám, Puskás János is az volt. 1926. március 30-án születtem Mosorinban (Mozsor), de itt nőtem fel Temerinben. Ugyanis apámnak itt volt üzlete. Tizenkét éves voltam, el akartam menni hentesinasnak, mert az volt a kedvenc szakmám, még a mai napig is az, mert ha disznóvágás van, nem tudok nyugodni. De azt mondta az apám, hogy: Űlj le ide, az anyádnak a ..., nem leszel te más kezébe, tanuld ki a szíjgyártó szakmát!

Végül megszerettem, mert szerettem is. Ott nőtem fel a műhelyben. 1938-ban már leültem a

kicsire, úgy neveztük varrószéket, a csikót, amin ülve dolgoztunk. 1941. augusztus 30-án apám leszerződött, akkor elkezdtem dolgozni. Az asztalos Gombár Jóska bácsi volt az ipartestület elnöke, ott csinálták a szerződéseket, szervezték a mestervizsgát, a segédvizsgát meg a tanoncvizsgát, amit akkor inasvizsgának hívtak. Az én szerződésemet is Jóska bácsi csinálta.

Abban az időben az volt a szokás, hogy a mester, aki szabadított fel inast, az inasának ad anyagot, és elküldi egy szakmabeli mesterhez, ott dolgozik egy napot, és levizsgáztatja. Wirtz Józsi bácsi műhelye ott volt, ahol később a cukrász „fagyis sógor” (ti. Gafurović Abdul) fagyizója. Az a Wirtz Józsi bácsi, akinek a fia most apósa a doktor Vigh Árpádnak, mert az is szíjgyártó-kárpitos volt. Elmentem hozzá egy keddi napon és megkéreztem, hogy Józsi bácsi, szabadulok, eljöhettek dolgozni? Nem kell

hogy gyere, csak hozd el a papírt, tudom hogy tudsz dolgozni. Mondom neki, de én le akarom dolgozni a napot! Hát jó, de azt mondja, anyagom sincs. Mert háború volt, nem volt anyag, de nekiünk volt erre tartalékolva. Volt egy húzó, az apám összerakta, itt van, vidd. Fogtam a csikó-

Puskás János (balról az első, áll) szíjgyártó és nyerges csapata, Temerin, 1942. IV. 27-én. Riportalanyunk balról az első.

mat, mert nagyon nehéz másik csikón dolgozni, ha a sajátját megszokja az ember. Elmentem a Józsi bácsihoz, dél felé mondja nekem: Máté, elég. Nyugodtan menj haza ebédelni, és hozd a papírt. Aláírta, ez volt a tanoncvizsgám. Így szabadultam fel.

• A lószerszámok közül melyik volt az, amit a legszívesebben készített?

– Minden részét szerettem csinálni. De voltak különleges parádés szerszámok, például a gazdaköri évfordulókon. Már nem tudom, hányadik, a doktor Vigh öregapjának, meg az édesapjának készíttek nagyon szép parádés szerszámok a négyesfogatnak. Egyszer Járekon is készülték szép, sőt parádés szerszámok is. Mivel a járeki Jocić apámmal jóban volt, megkérte apámat, hogy segítsen be neki, mivel több munkát kellett csinálnia, és ő egyedül nem győzte. Kimentünk segíteni neki. Különben legjobban

a középnehéz munkáshámokat szerettem készíteni, amikkel húztak, szántottak, vetettek, dolgoztak a lovak.

• Hogyan kezdett önálló szíjgyártóként dolgozni?

– Három évig voltam inas, 1944 augusztusában fölszabadultam. A nagylánynak, aki nagyon tetszett, tudtára hoztam, hogy a szándékaim komolyak, feleségül akarom venni. Ő erre azt mondta, hogy ő még nem akar férjhez menni. Bántott a kosár. Ha a szegénységem miatt kaptam, gondoltam, akkor majd megmutatom, hogy én is leszek valaki. Bebizonyítom. El is mentem hazulról Szlovéniába, tiszti iskolába. 1945-ben visszajöttem, 1947-ben berukkoltam, majd folytattam és befejeztem a tiszti iskolát. 1952-ben tiszti káderként jöttem haza.

A mestervizsgát 1953. április 16-án Újvidéken tettem le. Másnap ki is nyitottam az üzletet, azt az üzletet, ami a miénk volt, és az apámnak a szerszámaival használatra oda lett adva a Péter Ferenc üzletébe. Nézem, látom, hogy üres az üzlet. Megkértem az ifjú Péter Ferencet, hogy legyen szíves nyissa ki az üzletet, meg, hogy adja ide a kulcsot. Nem akarta. Akkor én, rablókulccsal hátulról, a gangról kinyitottam egy ajtót majd az üzletet is. Üres volt. Kipucoltam, kitakarítottam, aztán elkezdtem oda beszerezni, ami kellett. Az apám akkor a Haladás szövetkezetben volt szíjgyártó, két tanonccal együtt. Mikor meglátta, hogy én nyitva vagyok, megvannak a papírok, megvan minden, fölpackolta a holmiját ökrös és tehenes szekerekre, amelyekkel hordták a tejet a tojásos házba, otthagya a szövetkezetet, és hazajött. Így indult meg a munka a szíjgyártó műhelyünkben. Kezdtük beszerezni az anyagot, ami nagyon nehéz volt, de sikerült.

Gondoltam, hogy ezután a kiválasztottamnak nem lesz semmi ellenetése a házasságunk ellen. De volt: – Én csak úgy megyek férjhez, hogyha az esküvő templomban lesz! – mondta kategorikusan. Én pedig nagyon szerelmes voltam, és tagja a kommunista pártnak. Vagyis választanom kellett: Klinecz Erzsike vagy a párt és a „tiszti karrier”. Döntöttem, amit aztán később sohasem sajnáltam: 1953-ban a temerini templomban megesküdünk, engem pedig kидobtak a pártból. Ezzel törlődött a jövőd tiszti karrierem is, de feleségül vettem azt a nőt, akit mindig is szerettem.

**-aJó-
(Folytatjuk)**

Sajátos szíjgyártó eszköz, a csikó

Régi temerini fotók

Medvetáncoltatás

Medvetáncoltatás az 1960-as években a Testvériség vendéglátóipari vállalat Fehér hajó vendéglője előtt, a Goszpodincai úton. A kocsmát inkább Bado Marci kocsmájaként ismerték. Ha alaposabban szemügyre vesszük a két felvételt, kiderül, nem is biztos, hogy helyes a cím, hiszen a maci nem, de az ember az, aki tánra perdült (második kép). A felvételeket Banko Pál készítette.

APRÓHIRDETÉSEK

- Kisebb házat vennék Temerinben. Telefonszám: 065/252-1-838.
- Malacok eladók. Telefonszám: 843-397.
- Az ókéri (zmajevói) határban 32 hold föld eladó. Telefonszám: 060/70-31-959.
- Vásárolok rosszvasat, papírt, rezet, messzinget, alumíniumot, ólmot, kályhákat, villanymotorokat, autókat, elektromos készülékeket, régi kábeleket, antikvitásokat, régi pénzt, képregényt, albumot képecskékkel. A legjobb árat fizetem, azonnal. Telefonszám: 064/468-23-35.
- Vásárolok hagyatékot, használt bútorokat és minden felesleges tárgyat padlásról, garázsból, pincéből. Telefonszám: 063/8-143-147.

- Eladó 22-es húsdaráló villanymotorral, eszéki permetező, 150 literes, Morava pumpával, hidrofor pumpa, új disznóellető, vas rénfa, szőlőprés. Telefon: 846-130.
- Vennék üres, építkezésre való telket, kertet vagy lebontásra való öreg házat, 25 méternél szélesebbet. Telefon: 063/8-327-097.
- Építkezésre kőműveseket vagy betanított munkást keresek, lehet nyugdíjas is. Telefonszám: 063/8-327-097.
- Gazdálkodásra és vállalkozásra alkalmas családi ház eladó, esetleg csere is lehetséges szántóföldért. Újvidéki utca 574., telefon: 060/0805-957.
- Szegeden, közel az egyetemhez, lakás eladó. Telefonszám: 065/5-718-167.

MEGEMLÉKEZÉS

Február 14-én lesz szomorú egy éve, hogy nincs mellettem

BADONÉ FARAGÓ Margit
(1953–2019)

A temető csendje ad neked nyugalmat, emléked szívemben örökre megmarad.

Téged elfeledni soha nem lehet, csak letörölni az érted hulló könnyeket.

Emléked őrizi élettársad,
Pityu

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk drága halottunkra, aki már egy éve nincs közöttünk

BADONÉ FARAGÓ Margit
(1953–2019)

Bennünk él egy arc, egy végtelen szeretet, amit tőlünk soha senki el nem vehet. Telhetnek a hónapok, múlhatnak az évek, szívből szeretünk, és nem feledünk téged.

Emléked szeretettel őrzik gyermekeid családjaikkal

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, utcabelieknek és minden végtszületadónak, akit szerettünk

özv. **KOCSICKÁNÉ NOVÁK Katalin**
(1934–2020)

temetésén megjelentek, koszorú- és virágadományokkal, valamint részvénynyilvánításukkal mély fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek.

Legyen pihenése békés, emléke áldott!

Gyászoló szerettei:
Mária és Éva

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú egy éve, hogy elvesztettük azt, akit nagyon szeretünk, szerető páromat, édesapánkat és tatánkat

KOVÁCS László
(1954–2019)

Nem integet többé elfáradt kezéd, nem dobog értünk jószágos szíved.

Számunkra te sose leszel halott, örökké élni fogsz, mint a csillagok!

Emléked örökre szívünkbe zárjuk.

Szeretteid

- Ház eladó Bácsföldváron. Tel.: 063/713-79-54.
- Idősebb nénit vagy bácsit eltartanék saját házamban. Jelentkezz! Telefon: 063/14-64-31.
- Eladó hízó (150 kg) és malacok. Telefonszám: 840-163
- Ház eladó, lakás kiadó, valamint eladó egy 120 férőhelyes keltető, T-12-es motorkerékpár, hegesztő, egy smederevói és egy újabb tűzhely, rongypokróc, háziszappan, gyümölcspálinka és egy új elektromos rokkantkocsi. Telefon: 840-439.
- Akkumulátoros kerékpár eladó. Tel.: 069/18-43-377.

VÉGSŐ BÚCSÚ

KISS Jánostól
(1969–2020)

Elmentél oda,
ahol néma csend honol,
ahol nincsen szenvedés,
csak béke és örök nyugalom.
Legyen nyugodt
és békés örök álmod!

**Emléked őrzik
unokatestvéreid,
Lackó Tünde és Attila
családjaikkal,
valamint ángyi**

MEGEMLEKEZÉS

Szomorú 28 éve, hogy szeretett Édesapám és Nagyatám
beteg szíve megszűnt dobogni.
Édesapám, Nagyatám, hiányzol nagyon!

TALLÓ Gáspár
nyug. kőfaragó
(1992–2020)

Ne fájjon nektek, hogy már nem vagyok,
hiszen napként az égen nektek ragyogok.
Ha szép idő van s kék az ég,
Jusson eszetekbe sok szép emlék.
Ha rám gondoltok, soha ne sírjatok,
hiszen a szívetekben jó helyen vagyok.
Kanada, Waterloo. On.

Szeretted: Icuka és Ernesztina-Tina

VÉGSŐ BÚCSÚ

Szeretett fiamtól

KISS Jánostól
(1969–2020)

Oly hirtelen jött a szomorú pillanat,
elhagytál engem egy röpké perc alatt.
A búcsú, mit nem mondtál ki, elmaradt,
de szívemben, míg élek, te velem maradsz.

Nyugodjál békében!

Fájó szívvel búcsúzik tőled szerető édesanyád

Köszönetnyilvánítás

Fájó szívvel mondom hálás
köszönetet mindazoknak a
rokonoknak, szomszédok-
nak, utcabelieknek, ismerő-
sőknek, aki szeretett fiam

KISS János
(1969–2020)

temetésén megjelentek, ko-
szorú- és virágadományuk-
kal, valamint részvényilvání-
tásukkal mély fájdalommal
enyhíteni igyekeztek.

Legyen nyugodt
és békés a pihenése!

Gyászoló édesanyja

MEGEMLEKEZÉS

Szomorú tizenegy éve, hogy
nincs közöttünk, akit nagyon
szerettünk

BÁNYAI Anna
(1946–2009)

Hiányod fáj,
örökké így is marad.
Te mindig velünk vagy,
az idő bárhogy is halad.

**Szerető fia, Antal,
menye, Ibolya, valamint
Martina, László,
Hermina és Róbert**

VÉGSŐ BÚCSÚ

Volt osztálytársunktól

KISS Jánostól
(1969–2020)

Nyugodjál békében!

Emléked megőrizzük!

**Osztálytársaid
a 8. c osztályból**

VÉGSŐ BÚCSÚ

Szeretett édesanyámtól és nagymamámtól

özv. KOCSICKÁÉ NOVÁK Katalintól
(1934–2020)

Nem vársz már minket ragyogó szemekkel,
nem örülsz már nekünk szerető szíveddel.

Könnyes a szemünk, mert nincs
kinek elmondani, ha valami fáj.
Soha nem feledünk, szívből szeretünk,
rád mindig emlékezünk.

Lelked, reméljük békére talált,
s te már a mennyből vigyázol ránk.

Fájó szívvel búcsúzik tőled lányod, Mária és unokád, Éva

VÉGSŐ BÚCSÚ

Jancsitól

KISS János
(1969–2020)

Oly hirtelen jött a szörnyű
pillanat, örökre elmentél
egy röpké perc alatt.

Nyugodjál békében!

**Emlékét őrzi: Antal,
Ibolya, Martina, László,
Hermina és Róbert**

VÉGSŐ BÚCSÚ

Unokaöcsémtől

KISS Jánostól
(1969–2020)

Az élet elmúlik,
de az emlékek élnek,
s míg élünk,
őrizzük őket.

**Misa bátya, Katica ángyi,
unokatestvéred, Katica
és Zsanett**

Miserend

14-én, pénteken 8 óraker: szabad szándék.

15-én, szombaton 8 óraker: a héten elhunytakért, valamint:
†Bado Margit.

16-án, évközi 6. vasárnap, a Telepen 7 óraker: a lourdes-i
Szűz Mária tiszteletére hálából és a további oltalomért ajánl-
ja a teleti három imacsoport, a plébániatemplomban 8.30
óraker: a lourdes-i Szűzanya tiszteletére az újvárosi rft. élő
és elhunyt tagjaiért, 10 óraker: a népért.

17-én, hétfőn 8 óraker: szabad szándék.

18-án, kedden 8 óraker: szabad szándék.

19-én, szerdán 8 óraker: szabad szándék.

20-án, csütörtökön 17 óraker: szabad szándék.

TEMERINIA

Temetkezési magánvállalat,
tul.: **NAGY Erika,**
Kossuth L. u. 19., tel.: 843-973

MEGEMLEKEZÉS a héten elhunyt

**özv. KOCSICKÁÉ
NOVÁK Katalin**
(1934–2020)

temerini lakosról.
**Adj, Uram, örök
nyugodalmat neki!**

SPORTOLÓK KÖZÖTT

ASZTALITENISZ

A 25. alkalommal és könnyen megtörténhet, hogy utoljára rendezték meg Budapesten a Molnár János korosztályos emlékversenyt, amelyen minden évben erős mezőny jön össze. Idén 17 országból érkeztek tehetségek a magyar fővárosba, köztük a temerini Orosz András, aki két kategóriában is indult. Saját korosztályában, vagyis a serdülők között a negyeddöntőig jutott, míg az idősebbek mezőnyében, az ifjúságiak között a legjobb 32 közé került, ahol a későbbi döntős svéd játékostól kapott ki 3:2-re.

A felnőtt csapat két hetes szünet után a hétvégén folytatja a szereplést az I. ligában. Az eddig veretlen temeriniekre két mérkőzés vár: szombaton 17 órakor a Boraccal játszanak Čačakon, vasárnap 19 órakor pedig a második helyezett Ada vendégszere-

pel a helyi sportcsarnokban. Ha csapatunk megnyeri mind a két találkozót, akkor közel kerül a bajnoki cím megszerzéséhez.

LABDARÚGÁS

A múlt héten lejárt az átigazolási időszak. Az Újvidéki ligában negyedik helyezett TSK-t több játékos elhagyta, de az érkezők száma sem csekély. Dragoljub Đorđević titkár elmondta, hogy távozott Paska, Bajić, Vukelja, Nedeljković, Radić és M. Rosić. A keretbe került kapusposzton Vegyelek Dávid, illetve még egy temerini futballista, Miavec Attila, aki az elmúlt években újvidéki egyesületekben szerepelt igen eredményesen, hiszen gyakran az egyik legjobb góllövője volt csapatainak. Rajtuk kívül az érkezők listáján szerepel még Grahovac, Vejin, Lugonja, Maksimović és Marković.

A Sloga szombaton a Vojvodina ifjúsági csapatától kapott ki Újvidéken barátságos mérkőzésen 2:0-ra. A hazaiak a második féldő közepén

döntötték el a találkozót, amikor pár perc alatt két találatot szereztek. A kolóniai csapat 15 pontot gyűjtött össze az őszi idény 15 fordulójának során, és a 11. helyről várja a Vajdasági liga déli csoportja tavaszi idényének kezdetét. Mirko Davidović edző elmondta, hogy 22 játékos áll a rendelkezésére. Az együttést elhagyta Pásztor Róbert csapatkapitány, aki két és fél év után távozott a Slogából. Az edző kiemelte, hogy nem lehetnek elégedettek az őszi eredményekkel, és bíznak abban, hogy a bajnokság második fele jobban sikerül nekik.

A járeki Mladostnak, amely a Slogához hasonlóan a Vajdasági liga déli csoportjában szerepel, az év elején leégett az öltözője, így a csapat Újvidéken, a Borac pályáján végzi a felkészülést. Az őszi idényt 21 ponttal a kilencedik helyen fejezték be. Nenad Cerović edző kiemelte, hogy tavaly nyáron az utolsó pillanatokban állt össze a keret, ami megrehezítette a

dolgát, most viszont már a felkészülés elején sok játékos a rendelkezésére áll. Közülük mindenképpen kiemelkedik Lazar Veselinović, az újvidéki Vojvodina és a külsai Hajduk egykori futballistája, aki Magyarországon, az NB-1-ben szereplő Mezőkövesden is focizott. A 33 éves támadó sérülés miatt kihagyta az utolsó négy őszi mérkőzést, de felépült, és az edző minden bizonnyal számíthat rá. Szuperligás tapasztalata van a 31 éves Savo Kovačevićnek is, aki korábban a Vojvodina játékosa volt. A járekiak szombaton az Újvidéki városi liga éllovasa, a gospođinci Jedinstvo ellen nyertek idegenben barátságos meccsen 6:0-ra.

A Sirig együttese a hetedik helyről várja az Újvidéki liga tavaszi idényét. Tragédia rázta meg a klubot, mivel közúti balesetben életét veszítette Miloš Mišević, a csapat fiatal kapusa, aki tavasszal már a beškai Hajdukban kellett volna, hogy védjen. **T. N. T.**

NAGYSZERŰ KEDVEZMÉNYEK AZ ÉV ELEJÉRE

ST CABLE

tv • net • tel • riasztó

DUO és TRIO CSOMAGOK

TEMERINI ÚJSÁG

Helyi független tájékoztató hetilap. Cím: 21235 Temerin, Petőfi Sándor u. 70., tel.: 843-750. A lapban megjelent cikkek nem fejezik ki szükség szerűen a kiadó véleményét. Kéziratokat, fényképeket, elektronikus adathordozókat stb. nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Főszerkesztő: Dujmovics György. Tördelőszerkesztő: Borda Ákos. Terjeszti: Koroknai Károly, Temerin, Pašić u. 26., tel.: 842-709. Az apróhirdetések és reklámok leadhatók személyesen vagy telefonon a szerkesztőségben és a lap terjesztőjénél. A Temerini Újság 1995. március 16-tól jelenik meg önfenntartó magánlapként. Regisztrációs szám: NV000530. CIP – Katalógizáció a publikációs Biblioteka Matice srpske, N. Sad. 659.3 (497.113 Temerin) COBISS.SR-ID 103792391. Kiadó/izdavač: Internet Štamparija, matični broj 64287109 • Temerinke novine, nezavisni lokalno-informativni nedeljnik na mađarskom jeziku • Készült a Temerini Újság nyomdájában

ISSN 1451-9216

9 771451 921008 >